

મહાદેવભાઈ દેસાઈ સમાજસેવા મહાવિદ્યાલય
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
સમાજકાર્ય એમ.ફિલ./પીએચ.ડી. પ્રવેશ પરીક્ષા માટેનો અભ્યાસક્રમ
સંશોધન પદ્ધતિશાસ્ત્ર અને આંકડાશાસ્ત્રીય પદ્ધતિઓ

૧. વિજ્ઞાન અને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ
૨. સામાજિક સંશોધન
૩. સમાજકાર્ય સંશોધન
૪. ભારતમાં સમાજકાર્ય સંશોધનની સમસ્યાઓ
૫. સમાજકાર્ય સંશોધનના ક્ષેત્રો
૬. સંશોધનના વિવિધ ખ્યાલોની સમજ
 - ઉત્કલ્પના (Hypothesis)
 - ચલ (Variable)
 - સંકલ્પના (Concept)
 - રચના (Construct)
 - નિગમન (Deduction)
 - આગમન (Induction)
૭. સંશોધનના પ્રકારો
 - સર્વેક્ષણ સંશોધન(Survey Research)
 - એકમ અભ્યાસ(Case Study)
 - મૂલ્યાંકનલક્ષી અભ્યાસ (Evaluative Research)
 - સહભાગી સંશોધન (Participatory Research)
 - ક્રિયાત્મક સંશોધન (Action Research)
૮. સંશોધનમાં નમૂના પસંદગી- વિભાવના, નમૂના પસંદગીની ડિઝાઇન
૯. સંશોધન યોજના
૧૦. સંશોધનમાં અહેવાલ લેખન
૧૧. આંકડાશાસ્ત્ર
 - માહિતીની માપનકક્ષાઓ(Level of Measurement)
 - મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક (Mean, Mode, Median)
 - પ્રસરમાન, વિસ્તાર (Dispersion, Range)
 - સરેરાશ વિચલન (Mean Deviation)
 - પ્રમાણિત વિચલન (Standard Deviation)
 - ચતુર્થક વિચલન (Quartile Deviation)
 - સહસંબંધાક (Co-relation)

મહાદેવભાઈ દેસાઈ સમાજસેવા મહાવિદ્યાલય
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ
પ્રવેશ પરીક્ષાનો અભ્યાસક્રમ- સમાજકાર્ય M.Phil./Ph.D
વ્યાવસાયિક સમાજકાર્ય

યુનિટ-1 સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ

- 1.1 ભારતમાં સમાજકાર્યનો ઇતિહાસ
- 1.2 વિશ્વમાં સમાજકાર્યનો એક વ્યવસાય તરીકે વિકાસ
- 1.3 ભારતમાં સમાજકાર્યના સાંસ્કૃતિક અભિગમો
- 1.4 સમાજકાર્યની ગાંધીવિચારધારા
- 1.5 ભારતમાં સમાજકાર્ય એક વ્યવસાય તરીકે -લક્ષણો-પડકારો

યુનિટ-2 સમાજકાર્યની પદ્ધતિઓ'

- 2.1 વૈયક્તિકકાર્ય પદ્ધતિ
- 2.2 જૂથકાર્ય પદ્ધતિ
- 2.3 સામુદાયિક સંગઠન પદ્ધતિ
- 2.4 વિકાસ અને કલ્યાણલક્ષી સેવાઓનો વહીવટ અને વ્યવસ્થાપન
- 2.5 સમાજકાર્યમાં સંશોધન

યુનિટ-3 સમાજકાર્યના મૂલ્યો, કુશળતાઓ અને સિધ્ધાંતો

- 3.1 સમાજકાર્યના ઉદ્દેશો, ધ્યેયો, મૂલ્યો
- 3.2 સમાજકાર્યના સિધ્ધાંતો
- 3.3 સમાજકાર્યની કુશળતાઓ
- 3.4 સમાજકાર્યમાં આચારસંહિતા
- 3.5 સમાજકાર્યના કાર્યો અને ભૂમિકાઓ

યુનિટ-4 સમાજકાર્યના ક્ષેત્રો

- 4.1 બાળકો અને મહિલાઓના અધિકારો અને સમસ્યાઓ
- 4.2 કામદારો-સંગઠિત, અસંગઠિત -તેમની સ્થિતિ અને સમસ્યાઓ, વિવિધ કાનૂન
- 4.3 દલિત અને આદિવાસી સમુદાયના અધિકારો અને સમસ્યાઓ
- 4.4 માનસિક સ્વાસ્થ્ય, તબીબી અને સામુદાયિક સ્વાસ્થ્ય
- 4.5 ગ્રામવિકાસની સ્થિતિ અને પર્યાવરણીય પ્રશ્નો

યુનિટ-5 સમાજકાર્યના ઉચ્ચતર સિધ્ધાંતો

- 5.1 સાઈકોસાયનેમિક થીયરી
- 5.2 કુદરતી અને માનવ સર્જિત આપત્તિ અને વ્યવસ્થાપન
- 5.3 સશક્તિકરણની થીયરી
- 5.4 સંચેતનાકરણની થીયરી
- 5.5 દરમિયાનગીરીની સામાજિક તંત્રની થીયરી